

Bài 12: Chính sách tài nguyên và bảo vệ môi trường

Phần 1: Câu hỏi giữa bài

Câu hỏi (trang 96 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung tình hình tài nguyên, môi trường ở nước ta hiện nay: Hiện nay tình hình tài nguyên, môi trường ở nước ta như thế nào?

Trả lời:

* Tình hình tài nguyên, môi trường ở nước hiện nay:

- Về tài nguyên nước ta:

+ Nguồn tài nguyên thiên nhiên nước ta rất đa dạng, phong phú: Khoáng sản phong phú, đất đai màu mỡ; rừng có nhiều loài quý hiếm, biển rộng lớn, phong cảnh đẹp, có nhiều hải sản quý; không khí trong lành và nguồn nước dồi dào, thuận lợi cho sự phát triển đất nước.

+ Tuy nhiên do khai thác quá mức,...mà hiện nay, khoáng sản có nguy cơ cạn kiệt, diện tích rừng bị thu hẹp, động thực vật quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng, chất lượng đất suy giảm, đất canh tác bị thu hẹp, tài nguyên biển cũng suy giảm đáng kể.

- Về môi trường hiện nay:

- + Ô nhiễm môi trường nước.
- + Ô nhiễm môi trường không khí.
- + Ô nhiễm môi trường đất.
- + Môi trường biển bắt đầu bị ô nhiễm.
- +....

=> Từ đó, ta thấy môi trường ở nước ta đang bị ô nhiễm trầm trọng. Môi trường nước, đất, không khí...đều đang bị ô nhiễm khắp nơi, đặc biệt là khu vực thành phố nơi có đông đảo người sinh sống.

+ Có nhiều nguyên nhân khác nhau khiến môi trường ngày càng bị ô nhiễm, bao gồm cả nguyên nhân khác quan và nguyên nhân chủ quan. Tuy nhiên, chủ yếu vẫn là do nguyên nhân chủ quan.

+ Vì vậy, người dân cần phải nâng cao nhận thức trong việc bảo vệ tài nguyên thiên nhiên và môi trường. Đó là việc làm cần thiết và cấp bách hiện nay.

Câu hỏi (trang 98 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung tình hình tài nguyên, môi trường ở nước ta hiện nay: Để giải quyết vấn đề trên, Đảng và Nhà nước ta đề ra mục tiêu bảo vệ tài nguyên, môi trường ở nước ta như thế nào?

Trả lời:

- Để giải quyết vấn đề trên, Đảng và Nhà nước ta đề ra mục tiêu bảo vệ tài nguyên, môi trường như sau:

+ Sử dụng hợp lý tài nguyên.

+ Bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học.

+ Từng bước nâng cao chất lượng môi trường, góp phần phát triển kinh tế- xã hội bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân.

Câu hỏi (trang 98 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung mục tiêu, phương hướng cơ bản chính sách tài nguyên và bảo vệ môi trường: Em có suy nghĩ như

thế nào về vấn đề khai thác, sử dụng tài nguyên và bảo vệ môi trường trong điều kiện nước ta còn nghèo, đang thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa?

Trả lời:

- Một số suy nghĩ của em về vấn đề khai thác, sử dụng tài nguyên và bảo vệ môi trường trong điều kiện nước ta còn nghèo, đang thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa:

+ Việt Nam là một trong những quốc gia có nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú và đa dạng trên thế giới.

+ Tuy nhiên, do quản lý thiếu đồng bộ, công nghệ khai thác lạc hậu, nhất là việc khai thác, sử dụng nhiều nhóm tài nguyên chưa hợp lý... đang là những nguyên nhân dẫn đến lãng phí nguồn lực quốc gia, tài nguyên bị suy thoái, cạn kiệt, đe dọa sự phát triển bền vững của đất nước.

+ Quá trình phát triển kinh tế - xã hội đã bộc lộ nhiều bất cập và tạo ra nhiều áp lực lớn lên môi trường, các hệ sinh thái và đa dạng sinh học của đất nước.

+ Tình trạng ô nhiễm môi trường tiếp tục diễn biến phức tạp, với nhiều điểm nóng, chất lượng môi trường nhiều nơi suy giảm mạnh.

+ Đáng lo ngại, các sự cố môi trường tiếp tục gia tăng nghiêm trọng, nhiều vụ ảnh hưởng trên phạm vi rộng, diễn biến phức tạp, gây khó khăn cho công tác quản lý và khắc phục hậu quả.

+ Hầu hết các sự cố môi trường xảy ra do chủ cơ sở sản xuất, kinh doanh đổ thải trộm hoặc do công trình xử lý, lưu trữ chất thải gặp sự cố, cháy nổ, rò rỉ hóa chất, tràn dầu... dẫn đến lượng lớn chất thải chưa qua xử lý xả thải ra.....

+....

=> Vì vậy nhà nước ta nên nghiên cứu bổ sung, hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật và cơ chế quản lý, sử dụng tài nguyên phù hợp với yêu cầu và bối cảnh mới; thiết lập cơ chế giải quyết tranh chấp, xung đột lợi ích trong khai thác, sử dụng tài nguyên thiên nhiên... Qua đó, nhằm phát huy được hết tiềm năng, thế mạnh của tài

nguyên thiên nhiên cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, theo hướng bền vững.

Phần 2: Bài tập cuối bài

Câu 1 (trang 101 sgk Giáo dục công dân 11): Nêu tình hình môi trường ở nước ta hiện nay và nhận xét.

Trả lời:

- Tình hình môi trường ở nước ta hiện nay ô nhiễm nghiêm trọng:

- + Ô nhiễm môi trường nước
- + Ô nhiễm môi trường không khí
- + Ô nhiễm môi trường đất

- + Môi trường biển bắt đầu bị ô nhiễm
- + Nhiều vấn đề vệ sinh môi trường đã phát sinh ở cả thành thị và nông thôn
- +....

=> Có nhiều nguyên nhân gây ra ô nhiễm môi trường nhưng nguyên nhân chủ quan vẫn là chính. Vì vậy việc nâng cao nhận thức về bảo vệ tài nguyên, môi trường cho toàn dân cần được thực hiện mạnh mẽ hơn, phát huy mọi nguồn lực tham gia bảo vệ môi trường. Đó là việc làm cần thiết và cấp bách hiện nay....

Câu 2 (trang 101 sgk Giáo dục công dân 11): Nêu mục tiêu, phương hướng cơ bản nhằm sử dụng hợp lý tài nguyên và bảo vệ môi trường.

Trả lời:

* Để sử dụng hợp lý nguồn tài nguyên và bảo vệ môi trường, Đảng và nhà nước ta đã vạch ra những mục tiêu và phương hướng cụ thể:

- Mục tiêu của chính sách tài nguyên và bảo vệ môi trường là:

- + Sử dụng hợp lý tài nguyên
- + Bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học.
- + Từng bước nâng cao chất lượng môi trường, góp phần phát triển kinh tế - xã hội bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân.

- Phương hướng cơ bản:

- + Tăng cường công tác quản lí của Nhà nước về bảo vệ môi trường từ Trung ương đến địa phương.
- + Thường xuyên giáo dục, tuyên truyền, xây dựng ý thức trách nhiệm bảo vệ tài nguyên, môi trường cho mọi người dân
- + Coi trọng công tác nghiên cứu khoa học và công nghệ, mở rộng hợp tác quốc tế, khu vực trong lĩnh vực bảo vệ môi trường..
- + Chủ động phòng ngừa, ngăn chặn ô nhiễm, cải thiện môi trường, bảo tồn thiên nhiên.
- + Khai thác, sử dụng hợp lí, tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên.
- + Áp dụng công nghệ hiện đại để khai thác tài nguyên và xử lí chất thải...
- +....

Câu 3 (trang 101 sgk Giáo dục công dân 11): Giả sử có một đàn voi rừng trong quá trình di chuyển chỗ ở đã tàn phá nhiều vườn tược, hoa màu, nguy hiểm hơn chúng đã giẫm chết và làm trọng thương nhiều người.

Trả lời:

- Theo em, trong tình huống trên cần phải:
- + Khẩn trương báo với cơ quan chức năng để có trách nhiệm sơ tán người dân ra vùng nguy hiểm.

+ Đồng thời có phương án đối phó với loài voi (cơ quan chức năng khống chế, bắn thuốc mê) để đưa chúng trở lại rừng, tránh làm hại chúng, bởi đây là một loài động vật đang dần bị cạn kiệt do con người bắn, giết để lấy ngà.

+ Còn về lâu dài chúng ta nên bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, tạo môi trường tự nhiên cho đàn voi cũng như các loài khác sinh sống...

+....

Câu 4 (trang 101 sgk Giáo dục công dân 11): Trách nhiệm của em đối với việc bảo vệ tài nguyên, môi trường như thế nào?

Trả lời:

- Để bảo vệ tài nguyên, môi trường, em nhận thấy mình cần phải:

+ Chấp hành chính sách và pháp luật về bảo vệ tài nguyên môi trường

+ Tích cực tham gia vào các hoạt động bảo vệ tài nguyên, môi trường ở địa phương

+ Vận động mọi người cùng thực hiện, đồng thời chống các hành vi vi phạm pháp luật về tài nguyên và bảo vệ môi trường.

+....

Câu 5 (trang 101 sgk Giáo dục công dân 11): Hãy kể về hoạt động bảo vệ tài nguyên, môi trường mà em biết hoặc trực tiếp tham gia và cho biết ý nghĩa của hoạt động đó đối với bản thân.

Trả lời:

- Những hoạt động bảo vệ tài nguyên, môi trường mà em biết hoặc trực tiếp tham gia như:
 - + Tham gia vệ sinh khu dân cư mình sinh sống
 - + Tham gia tuyên truyền bỏ rác đúng nơi quy định, phân loại rác và nhặt rác trong khuôn viên trường
 - + Tham gia chương trình Giờ trái đất 60+
 - + Tham gia tuyên truyền, vẽ tranh, đóng kịch về chống biến đổi khí hậu, bảo vệ môi trường,...
 - +....
- Khi tham gia những hoạt động này, em đã góp phần sức của mình vào việc bảo vệ môi trường, vì sự phát triển chung của đất nước và nhân loại...